

TALÁLKÖZÁS A ZOMÁNCMŰVÉSZETBEN

A Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület
kiállítássorozata
2020

ZUSAMMENTREFFEN IN DER EMAILKUNST

Ausstellungsreihe
des Kulturvereins Freundeskreis Murgebiet
2020

TALÁLKÖZÁS A ZOMÁNCMŰVÉSZETBEN

**A Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület
kiállítássorozata
2020**

ZUSAMMENTREFFEN IN DER EMAILKUNST

**Ausstellungsreihe
des Kulturvereins Freundeskreis Murgebiet
2020**

A SZÉKELYUDVARHELYI TÜZZOMÁNC ALKOTÓMŰHELY

Alkotóművészket több mint negyven éve egyre jobban elköteleztem magam a tüzzománc mellet, és elképzéseimnek megfelelőnek találtam mint közvetítő műfajt. Tizenhét éve próbálom a megtanultakat, megtapasztaltakat megosztani mindenekkel, akiket érdekel ez a műfaj, a műfaj nyújtotta lehetőségek és az üzenet, amely az alkotási folyamat során megfogalmazódik, és amelyet végső formájában közvetít az alkotó. Az alkotói folyamatok és eredményeik megfigyelése, valamint a saját művészeti, művészettörtatói tevékenységem tapasztalatainak összegzése alapján indult el Erdély egyetlen folyamatosan működő tüzzománc alkotóműhelye.

Alkotva adott az a lehetőség, a közlésforma az alkotó számára, hogy megfogalmazza, képpé írja, amit esetleg szavakban nem tud elmondani. Vizuális eszközökkel érzelmeket, indulatokat, álmokat, csalódásokat tud közölni, segítve a rejttet, elmosódott tartalmak körülhatárolódását. Az alkotási folyamatok során létrehozott érték hozzájárul az alkotó önértekeléséhez, növeli önbizalmát. Az alkotás élménye, a siker öröme mellett fejlődik az önállóság, az akaraterő. A folyamat motiváció is a további sikerek, alkotási élmények, pozitív érzések keresésében. Az alkotó számára az alkotás önkifejezési forma. A tanulási, gyakorlási folyamatokat elősegítő lehetőségek, módszerek és eszközök közvetítése fontos, hasonlóképpen a minőség megerősítése és az alkotók segítése abban, hogy elsajátíthassák, megtanulhassák a műfaj szabályait, értékrendjét.

A 2005-ben alakult alkotóműhelyünk kezdetben két gyermek és egy felnőtt csoportban kezdte el a munkát. A felnőtt csoport legkitartóbb tagjai idővel alkotóközösséggé formálódtak, vezetésemmel ők – Bálint István, Kovács Cs. Erzsébet, Kőrösi Sándor, Mihály József, Nagy Gábor, Ozsváth Imola, Puja Zsuzsa, Selyem Katalin és Szélyes Emőke – vettek részt a Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület zománcsoportjával a kiállításokon, és munkáik láthatók itt, a katalógusban is. A kiállítási lehetőségekkel a nyilvánosság elé lépés, a bemutatkozás lehetősége teremtődik meg, és így ezek ez alkalmak megerősítést, iránymutatást, megmérettetést biztosítanak. A kiállítások fontos kapcsolatot jelentenek a közönséggel, lehetőséget a véleményalkotásra, a pozitív vagy negatív megerősítésre az egyes alkotásokról. Az alkotóművészeti problémáinak tárgyalása során nagy dilemma a művészet szerepe, helye és művészeti minőségi határozók segítségevel való elhelyezése, besorolása egy értékrendbe. A tüzzománc-alkotóművészeti olyan közlési forma, mely a társadalomi problémákra reagál, ugyanakkor az emberi problémák megoldásában szintén nyújthat segítséget. Előszíretettel vesznek részt tagjaink a foglalkozásokon, alkotóközösségen fölvállalva a szabályokat, a kortárs zománcművészeti minőségi elvárásait, követelményeit. Az alkotási folyamatok során a hagyományos képalkotói tüzzománceljárásokat az alkotóközösség tagjai az elejétől a végéig megtanulták, begyakorolták. Szakmai rálátásuk gazdagításában segítettek a mesterkurzusaink, amelyeket Vincze Zita és Páthi Diána magyarországi ötvös-tanárok, prof. Bernward Horn németországi egyetemi tanár, designer két rendben is, valamint Julia Ares spanyolországi zománcművész vezettek. Egy másik lehetőség a 2005 óta rendszeresen megszervezett augusztusi alkotótábor, ahol egy hétag lehet intenzíven alkotni.

ELEKES Gyula

FEUEREMAIL WERKSTATT IN ODORHELLEN/SEKLERLAND

Als kreativer Künstler habe ich mich während der vergangenen mehr als vierzig Jahre zunehmend dem Feueremail verschrieben und bin der Ansicht, dass es zu meinen Ideen als Vermittlergenre passt. Seit siebzehn Jahren versuche ich all das, was ich gelernt und erlebt habe, mit allen zu teilen, die sich für dieses Genre interessieren, welche Möglichkeiten

das Genre bietet und welche Botschaft während des kreativen Prozesses durch den Künstler artikuliert und in seiner endgültigen Form vermittelt wird. Basierend auf der Beobachtung der kreativen Prozesse und ihrer Ergebnisse sowie der Zusammenfassung der Erfahrungen meiner eigenen Kunst- und Kunstunterrichtsaktivitäten wurde die einzige kontinuierlich arbeitende Feueremail-Werkstatt in Siebenbürgen gestartet.

Beim Erstellungsprozess wird dem Schöpfer die Möglichkeit gegeben, die Form der Kommunikation zu formulieren und in ein Bild zu schreiben, das er möglicherweise nicht in Worten aussprechen kann. Mit visuellen Werkzeugen kann er Emotionen, Regungen, Träume und Enttäuschungen kommunizieren und so verborgene, unscharfe Inhalte abgrenzen. Der Wert, der während der kreativen Prozesse geschaffen wird, trägt zum Selbstwertgefühl des Schöpfers bei und erhöht sein Selbstvertrauen. Neben der Erfahrung der Schöpfung und der Freude am Erfolg entwickeln sich Unabhängigkeit und Willenskraft. Der Prozess ist auch eine Motivation bei der Suche nach weiteren Erfolgen, kreativen Erfahrungen und positiven Gefühlen. Für den Schöpfer bietet die Arbeit eine Form des Selbstausdrucks. Es ist wichtig, die Möglichkeiten, Methoden und Werkzeuge zu vermitteln, die den Lern- und Übungsprozess erleichtern, die Qualität zu stärken und den Schöpfern zu helfen, die Regeln und Werte des Genres zu beherrschen.

Unsere 2005 gegründete Kreativwerkstatt begann zunächst mit zwei Kindergruppen und einer Erwachsenengruppe zu arbeiten. Im Laufe der Zeit haben sich die hartnäckigsten Mitglieder der Erwachsenengruppe – István Bálint, Erzsébet Kovács Cs., Sándor Kőrösi, József Mihály, Gábor Nagy, Imola Ozsváth, Zsuzsa Puja, Katalin Selyem und Emőke Szélyes – unter meiner Leitung zu einer kreativen Gemeinschaft zusammengeschlossen, an den Ausstellungen mit der Emailgruppe des Kulturvereins „Freundeskreis Murgebiet“ teilgenommen und ihre Werke sind auch hier im Katalog zu sehen. Verbindung zum Publikum, eine Gelegenheit zur Meinungsbildung, eine positive oder negative Bestätigung für jedes Werk. Bei der Erörterung der Probleme der kreativen Kunst besteht das große Dilemma in der Rolle und dem Ort der Kunst sowie in ihrer Platzierung und Klassifizierung in einer Wertordnung mithilfe von Kunstqualitätsdeterminanten. Feueremailkunst ist auch eine Form der Kommunikation, die auf gesellschaftliche Probleme reagiert, aber gleichfalls zur Lösung menschlicher Probleme beitragen kann. Unsere Mitglieder nehmen gerne an den Kursen in einer kreativen Gemeinschaft teil und machen sich die Regeln, Qualitätserwartungen und Anforderungen der zeitgenössischen Emailkunst zu eigen. Während der kreativen Prozesse wurden die traditionellen bildgebenden Feueremailverfahren von den Mitgliedern der kreativen Gemeinschaft von Anfang bis Ende erlernt und geübt. Unsere Meisterkurse, die von den ungarischen Goldschmiedelehrerinnen Zita Vincze und Diána Páthi, dem deutschen Universitätsprofessor und Designer Bernward Horn sogar zweimal sowie der spanischen Emailkünstlerin Julia Ares geleitet wurden, halfen dabei, die fachlichen Einsichten zu bereichern. Eine weitere Option ist das seit 2005 regelmäßig organisierte Sommerlager im August, in dem eine Woche lang intensiv gearbeitet werden kann.

ELEKES Gyula

A MURAVIDÉK BARÁTI KÖR KULTURÁLIS EGYESÜLET ÉS A SZÉKELYUDVARHELYI TŰZZOMÁNC ALKOTÓMŰHELY ÖSSZEFOGÁSA

A Találkozás a zománcművészeti című kiállítássorozat szervezése során megkerestük Elekes Gyula zománcművészét, aki a Székelyudvarhelyi Művelődési Ház igazgatója, valamint a Székelyudvarhelyi Tűzzománc Alkotóműhely vezetője is, hogy szívesen vennénk, ha az Alkotóműhelye tagjai közül néhányan szintén részt vennének a kézdivásárhelyi kiállításunkon. Elekes Gyula örömmel fogadta az ötletet, hiszen így olyan, szakmai tapasztalatcserét is biztosító találkozásra, nyílt lehetőség, amely már a nyolc éve tartó zománcművészeti együttműködésünk miatt nagyon időszerű lett volna.

Ennek a közös, csoportos kiállításnak olyan célja is volt, hogy jobban megismerve a székelyudvarhelyi alkotóműhely tagjait, meghívunk majd közülük művészeket a későbbi zománckiállításainkra is.

A sepsiszentgyörgyi székhelyű Székely Nemzeti Múzeum kézdivásárhelyi részlegét képező Incze László Céhtörténeti Múzeumban 17 kiállító művésszel megvalósult, *Találkozás* című kiállítást – minden esetre a járvány miatt áthelyezett időpontban – Elekes Gyula mint a Székelyudvarhelyi Tűzzománc Alkotóműhely vezetője nyitotta meg. Rácz Gábor a Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület zománcművészeti csoportjának vezetőjeként szintén beszédet tartott volna a megnyitón, de az utazási korlátozások miatt erre nem kerülhetett sor.

A kézdivásárhelyi eseményt követően az eredeti programterv kiegészítéseként Elekes Gyula *Találkozások 2.* címmel a Székelyudvarhelyi Művelődési Házban megrendezett még egy csoportos kiállítást a Kézdivásárhelyen kiállított anyagból ugyanazokkal a kiállítókkal, és meg is nyitotta a tárlatot.

Közben szerveződött a kiállítási program nyugat-magyarországi ága is az Ars Sacra Fesztiválhoz kapcsolódóan a szombathelyi Martineum Felnőttképző Akadémián, ahol hatan állítottak ki a *Lelki forrásaink* című tárlaton. A megnyitóbeszédet Csány Péter atya, szalázi házfőnök tartotta.

A kiállítási program elejére terveztük Elekes Gyula *Örökség* című egyéni kiállítását az esztergom TÁR-LAK Szalonban, amelyet prof. dr. Prokopp Mária művészettörténész nyitott meg. „Ráadás” kiállításként ugyanez az anyag került Budapestre az Erdei Éva Galériába *Örökség 2.* címmel, és ezt is Prokopp Mária nyitotta meg.

VISSZATEKINTÉS

Mar az 1998-ban kezdődő, tágabb értelemben vett képzőművészeti kiállítási programunkban is szerepeltek zománcművészek, de kimondottan csoportos tűzzománc-kiállításokat, illetve ezekből évenként adott esetben több kiállítást is tartalmazó sorozatokat 2008-tól kezdve rendezünk. 2015-ig összesen 23 művész vett részt ezeken a kiállításokon, a Kortárs magyar tűzzománcművész című magyar–német nyelvű katalógusunk interneten is megtekinthető: <http://muravidek.eu/wp-content/uploads/2015/03/Tuzzomanc-katalogus-online-vegleges.pdf>. A 2016-ban induló kiállítássorozathoz 2016-ban egy budapesti és három erdélyi csoportos, valamint egy felvidéki egyéni kiállítás tartozott. Végezetül 2017 márciusában rendeztünk még egy kiállítást Budapesten. A programról készült, Tűz által szabadon című, magyar–német nyelvű katalógusunk interneten is megtekinthető: <http://muravidek.eu/wp-content/uploads/2017/05/-Tuz-altal-szabandon2017-e-1.pdf>. A 2017 áprilisában induló új sorozat első kiállítása Salgótarjánban valósult meg. Júniusban két kiállítás is nyílt: a Morvay László emlékkiállítás az esztergom Kereszteny Múzeumban, amely eseménynek külön, CD- és internetes változatban is megjelenő, magyar–német nyelvű albumot szenteltünk (Bárdos István: Morvay László grafikus- és tűzzománcművész – http://muravidek.eu/wp-content/uploads/2018/11/Morvay-konyv_e_valtozat.pdf), valamint a tolcsvai kiállítás. A sorozat negyedik, egyben utolsó kiállítását összel, Szatmárnémetiben rendeztük meg. A Tüzes éjszaka című programról szintén megjelent magyar–német nyelvű nyomatott és online katalógus (http://muravidek.eu/wp-content/uploads/2018/02/Tuzes-ejszaka_online.pdf). A 2018. évi kiállítási program összesen négy, két csoportos és két egyéni kiállításból állt. A katalógus címe – Izzó sodrásban – megegyezik a salgótarjáni Balassi Balint Megyei Könyvtár Bóna Kovács Károly Galériájában áprilisban megvalósult első (csoportos) kiállítás címével. A második kiállítást – Tavaszi áramlás címmel – Hernádi Paula zománcművész rendezte 2018 májusában a pécsi Nevelők Haza Egyesület Civil Közösségek Házában található Gebauer Galéria termeiben. A Nemzedékek című harmadik kiállítás a jászberényi Szikra Galériában 2018 szeptemberében nyílt meg. Ennek a családi tárlatnak a keretében Rácz Gábor zománckepei is megtekinthetők voltak. A negyedik, a Piliscsabai Művészeti Galériában 2018 novemberében nyíló csoportos kiállításnak a Tűzben születés címet adtuk. 2019. év elején ugyanazokkal a kiállítókkal megvalósítottunk még egy „ráadás”-kiállítást Tűzben

születés II. címmel a solymári Apáczai Csere János Művelődési Házban. Az Izzó sodrásban című programról a nyomtatott mellett online katalógus is készült: http://muravidek.eu/wp-content/uploads/2019/10/izzo_sodrasban-e-valtozat.pdf. A 2019. évi, Kárpát-medencei magyar zománcművészeti elnevezésű kiállítási programban Hernádi Paula Tűzvarázs című kiállítása Esztergomban, három csoportos kiállítás Tüzes meglepetések és Aranyősz címmel Kétbodonyban, illetve Tállyán, valamint az ausztriai Alsóőr helyszínnel Kortárs magyar tűzzománcművészeti címmel valósult meg. A program utolsó, Párhuzam című kiállítására ismét Esztergomban került sor, ahol Orient Enikő iparművész textil- és zománcművei voltak láthatók. A kiállítássorozat katalógusának online változata: <http://muravidek.eu/wp-content/uploads/2020/04/Zomankatalogus-online.pdf>

RUDA Gábor

ZUSAMMENSCHLUSS DES KULTURVEREINS „FREUNDESKREIS MURGEBIET“ UND DER FEUEREMAILWERKSTATT IN ODORHELLEN

Während der Organisation der Ausstellungsreihe Zusammentreffen in der Emailkunst haben wir den Emailkünstler Gyula Elekes, Leiter des Kulturhauses und der Feueremailwerkstatt in Odorhellen, kontaktiert, dass wir uns sehr darauf freuen würden, wenn einige Mitglieder seiner Werkstatt an unserer Ausstellung in Szekler-Neumarkt zur Teilnahme bereit wären. Gyula Elekes begrüßte die Idee, da sie die Gelegenheit für ein Zusammentreffen bot, das auch einen Erfahrungsaustausch förderte, der aufgrund unserer achtjährigen Zusammenarbeit auf dem Gebiet der Emailkunst sehr zeitgemäß gewesen wäre. Ziel dieser gemeinsamen Gruppenausstellung war es auch, die Mitglieder der Feueremailwerkstatt in Odorhellen kennenzulernen und Künstler aus ihnen zu unseren späteren Emailausstellungen einzuladen.

Die Ausstellung *Zusammentreffen* mit 17 ausstellenden Künstlern im Incze-László-Gildegeschichtemuseum in Szekler-Neumarkt – das einen Teil des Szeklerischen Nationalmuseums mit dem Sitz in Sankt Georgen bildet – wurde durch Gyula Elekes als Leiter der Feueremailwerkstatt in Odorhellen eröffnet, jedenfalls zu einem aufgrund der Epidemie verschobenen Zeitpunkt. Gábor Rácz, als Leiter der Emailkunstgruppe des Kulturvereins „Freundeskreis Murgebiet“, hätte bei der Eröffnung ebenfalls eine Rede gehalten, die jedoch aufgrund von Reisebeschränkungen nicht stattfinden konnte. Nach dem Ereignis in Szekler-Neumarkt veranstaltete Gyula Elekes zusätzlich zum ursprünglichen Programmplan eine weitere Gruppenausstellung mit den gleichen Ausstellern und dem Titel *Zusammentreffen 2* im Kulturhaus Odorhellen mit dem in Szekler-Neumarkt ausgestellten Material. Er hat die Ausstellung eröffnet.

PROKOPP Mária, Esztergom / Gran

In der Zwischenzeit wurde auch der westungarische Zweig des Ausstellungsprogramms im Zusammenhang mit dem Ars Sacra Festival an der Martineum Akademie für Erwachsenenbildung in Steinamanger organisiert, wo sechs Künstler an der Ausstellung mit dem Titel *Unsere spirituellen Ressourcen* teilnahmen. Die Eröffnungsrede hielt Pater Péter Csány, Leiter des Salesianischen Hauses. Zu Beginn des Ausstellungsprogramms planten wir die Einzelausstellung von

GYULA ELEKES mit dem Titel *Erbe* im TÁR-LAK-Salon in Gran, die durch die Kunsthistorikerin Prof. Dr. Mária Prokopp eröffnet wurde. Als „Zusatz“-Ausstellung kam das gleiche Material mit dem Titel *Erbe 2* in die Erdei-Éva-Galerie in Budapest, die auch durch Mária Prokopp eröffnet wurde.

RÜCKBLICK

Bereits an unserem 1998 beginnenden Ausstellungsprogramm haben aufgrund der weit gefassten Einordnung der bildenden Kunst auch Emailkünstler teilgenommen, jedoch veranstalten wir erst seit 2008 ausgesprochene Emailausstellungen bzw. gegebenenfalls jährliche Ausstellungsreihen. Bis 2015 haben insgesamt 23 Künstler an diesen Ausstellungen teilgenommen. Unser im Jahre 2015 veröffentlichter ungarisch-deutschsprachiger Katalog mit dem Titel „Zeitgenössische Ungarische Emailkunst“ kann auch im Internet eingesehen werden: <http://muravidek.eu/wp-content/uploads/2015/03/Tuzzomanc-katalogus-online-vegleges.pdf>. Die im Jahre 2016 begonnene Ausstellungsreihe umfasste 2016 eine Gruppenausstellung in Budapest und drei in Siebenbürgen sowie eine Einzelausstellung in der Südslowakei. Zum Schluss veranstalteten wir noch eine Ausstellung im März 2017 in der OTP Bank Galerie in Budapest. Der ungarisch-deutschsprachiger Katalog unseres Programms „Durch Feuer befreit“ ist auch im Internet verfügbar (<http://muravidek.eu/wp-content/uploads/2017/05/Tuz-altal-szabadon2017-e-1.pdf>). Die erste Ausstellung der im April 2017 beginnenden neuen Reihe fand in Salgótarján statt. Im Juni wurden sogar zwei Ausstellungen eröffnet: die Gedenkausstellung László Morvay im Christlichen Museum in Esztergom, der wir ein ungarisch-deutschsprachiges Album gewidmet haben (Bárdos István: „Morvay László Grafiker und Emailkünstler“), das auch auf CD und im Internet erschienen ist (http://muravidek.eu/wp-content/uploads/2018/11/Morvay-konyv_e_valtozat.pdf), und die andere Ausstellung in Tolcsva. Die vierte und zugleich letzte Ausstellung der Reihe haben wir im Herbst in der Stadt Sathmar veranstaltet. Über dieses Programm mit dem Titel „Feurige Nacht“ wurden auch ein ungarisch-deutschsprachiger gedruckter sowie ein Online-Katalog veröffentlicht (http://muravidek.eu/wp-content/uploads/2018/02/Tuzes-ejszaka_online.pdf). Das Ausstellungsprogramm 2018 bestand aus vier Ausstellungen, zwei Gruppenausstellungen und zwei Einzelausstellungen. Der Titel des Katalogs – „In glühender Strömung“ – war derselbe wie der Titel der ersten Gruppenausstellung im April in der Bóna-Kovács-Károly-Galerie der Balassi Bálint Komitatsbibliothek in Salgótarján. Die zweite Ausstellung mit dem Titel „Strömung im Frühling“ wurde im Mai 2018 von der Emailkünstlerin Paula Hernádi in den Räumen der Gebauer Galerie im Haus der Civilgemeinschaften des Vereins „Haus der Pädagogen“ in Fünfkirchen gestaltet. Die dritte Ausstellung mit dem Titel „Generationen“ wurde im September 2018 in der „Szikra“ Galerie in Jászberény eröffnet. Im Rahmen dieser Familienausstellung waren auch die Emailbilder von Gábor Rácz zu sehen. Die vierte, eine Gruppenausstellung erhielt den Titel „Geburt im Feuer“ und wurde im November 2018 in der Kunstgalerie von Piliscsaba eröffnet. Anfang 2019 organisierten wir mit denselben Ausstellern noch eine „Zugabe“-Ausstellung mit dem Titel „Geburt im Feuer II.“ im Apáczai-Csere-János-Kulturhaus in Schaumar. Neben der gedruckten Version wurde auch einen Online-Katalog des Programms „In glühender Strömung“ erstellt: http://muravidek.eu/wp-content/uploads/2019/10/izzo_sodrasban-e-valtozat.pdf. Das Email-Ausstellungsprogramm Zeitgenössische ungarische Emailkunst für 2019 umfasste die Ausstellung Feuermagie von Paula Hernádi in Gran, dann drei Gruppenausstellungen: Feurige Überraschungen in der Ortschaft Kétbodony, „Aranyősz“ (Goldener Herbst) in Tállya (im Tokajer Weinberg), Zeitgenössische ungarische Emailkunst in Unterwart (Burgenland, Österreich) und schließlich Parallel wieder in Gran, wo die Textil- und Emailwerke der Kunsthändlerin Enikő Orient zu sehen waren. Onlineversion des Katalogs der Ausstellungsreihe: <http://muravidek.eu/wp-content/uploads/2020/04/Zomanckatalogus-online.pdf>

RUDA Gábor

RÖVID ÉLETTRAJZOK

BÁLINT István

A tűzzománc számomra egy késői szerelem, amely esélyt ad a teremtésre, társszerzővé tesz az alkotó Tűzzel, de mindenfele lehetőséget nyújt a játékra: színek, formák, textúrák kombinálására. Lehetőséget végtelen számú „mi lenne akkor, ha...” kipróbálására, melyek által, ha a teremtő Tűz méltónak találja, formát önt egy álomkép.

BESSENYEI Valéria

1986 óta ismerkedem a különböző zománctechnikákkal. Eleinte a Nyírbátori Képzőművészeti Stúdióban, majd a kecskeméti Nemzetközi Zománcművészeti Alkotótelepen és a Debreceni Ötvöszománc Szimpóziumon gyarapítottam tudásomat. Tanulmányok: 1990: Nyíregyházi Tanárképző Főiskola matematika–rajz tanár szak, 1992: Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolában ötvös szakképesítés, 2009: Nyíregyházi Főiskola vizuális- és környezetkultúra tanár mester szak. 1993 óta tagja vagyok az AKT Képzőművészeti Társaságnak, 1997 óta a Tűzzománcművészek Magyar Társaságának. Az elmúlt években több önálló és csoportos kiállításon szerepeltek műveim.

CZÓBEL Marianna

Életpályája Kaposvárhoz köti. A pécsi Tanárképző Főiskola rajz szakán végzett 1978-ban. Rajztanárként került kapcsolatba a bizánci ötvösművészet remekeivel, ezért különböző művésztelepeken ismerkedett meg a tűzzománcozással. Sisa József zománcművész a rekesz-, sodrony- és azsúrzománc-technikát, Turi Endre, a kecskeméti Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhely vezetője a domború felületekre alkalmazott eljárásokat, Hertay Mária a limoges-i festett zománc műhelytitkait ismertette meg vele. A 2000-es évektől nyílt lehetősége nagyméretű acéllemezek zománcozására. Ezekben is alkalmazza az ismert és újabb eljárásokat, leheletnyi rétegeket fújva a felületre. E technika mindig kihívást jelent, ugyanakkor meglepetést hoz. A tűz, a többszöri égetés a gondolathoz hozzátesz, és a mű kihűlével így fogalmaz meg új egységet, egy magasabb szintű metamorfózist. Ez viszi előre az alkotót, és a tűzzománc titokzatos világa talán rabul ejti a nézőt is. Márai Sándor szavaival élve: „Az igazi remekmű nem is olyan tökéletes. Csak sugárzik, a »csak álom« is benne van, a csillagok fénye, a tündéri.” Tagja a TMT-nek és a Berzsenyi Irodalmi és Művészeti Társaságnak, számos rangos díj birtokosa. 2014-ben Somogy megyében a képzőművészeti kategória Príma díjasa.

ELEKES Gyula

Tűzzománc tanulmányaimat német és spanyol magániskolákban-alkotóműhelyekben végeztem. A tűzzománcal 1980 óta ismerkedem. 1990–2013 között évente meghívottja voltam a kecskeméti zománcművészeti szimpóziumoknak. 1990–1994 között évente egy hónapot ösztöndíjaként alkothattam a kecskeméti NZAT-on. Szakmai tudásom gyarapításában nagy segítségemre voltak Lőrincz Vitus és Turi Endre festőművészek, valamint Pap Gábor művészettörténész. 10 évig alkotói ösztöndíjasa voltam a Nemzeti Kulturális Alapnak. 1992, 1994 és 2001-ben Hiltrud Blaich és Bernward Horn németországi, 1995, 1996, 1997, 1999, 2002, 2004 és 2008-ban Julia Ares spanyolországi tűzzománcművészek meghívására alkotó tanulmányúton vett részt. 2011: TMT-tagság, Pro Cultura Hungarica díj, NZAT-díj. 2017: NZAT-díj, Hargitai Szalon díja. 2019: NZAT-díj. 1990–2020 között több mint 60 egyéni kiállításom volt Európában.

GERGELY Judit

1982-ben végzett a Temesvári Műszaki Egyetem Vegyésmérnöki Kar szilikátipari szakán. Szakmai tapasztalatai a zománc alapanyag gyártására és különböző alkalmazásaira, technológiai fejlesztéseire vonatkozik. 2002-től a Magyar Zománcipari Egyesület elnöke és szakmai irányítója. A TMT alapító tagja. Budafokon szervezésével és szakmai koordinálásával 10 éven keresztül működött a TMT Nemzetközi workshopja. Fontosnak tartja a szakismeret terjesztését, a szakmai fejlesztés és minden olyan tevékenység támogatását, amely a zománcalkalmazásokat korszerű, magas színvonalú kivitelezésekben valósítja meg, akár ipari, akár egyedi iparművészeti alkotások során is. A zománcozási technikák népszerűsítésével, a technika oktatásával is foglalkozik.

HERNÁDI Paula

Ferenczy Noémi-díjas zománcművész, 1970-ben diplomázott az egri tanárképző főiskolán, majd 1977-ben kiegészítő diplomát szerzett a Magyar Képzőművészeti Főiskolán, azóta folyamatosan részt vesz a hazai és nemzetközi képzőművészeti életben. 1997-től a Tűzzománcművész Magyar Társaságának, 2001-től a Magyar Elektrográfiai Társaságnak alapító tagja, utóbbinak 2007–2014 között alelnöke. Több hazai és nemzetközi díjban részesült. A tűzzománcműfaj határait tágítva kísérletezik. A rideg elemeket, ipari hulladékot sablonként használja, áttetszően zománcozva érzékenyen teszi a felületeket, amelyekből nagyobb méretű zománcokat épít össze.

HOLLÓSY Katalin

Tanulmányok: Eötvös János Tanítóképző Főiskola, Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, Magyar Iparművészeti Főiskola Művelődéselméleti és Tanárképző Intézete, Magyar Iparművészeti Egyetem, Pécsi Tudományegyetem. Díjakat nyertem hazai és külföldi (Japán, Szlovákia, Oroszország, USA, Ukrajna) zománcművészeti kiállításokon. Ösztöndíjaként részt vettetem nemzetközi zománcművészeti találkozókon: Dánia, Csehország, Románia, Németország, India, Jugoszlávia, Oroszország. A Nemzeti Kulturális Alap támogatásával több alkalommal dolgozhattam a kecskeméti nemzetközi zománcművészeti Alkotótelepen. 2013 januárjától a kecskeméti Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhely vezetője vagyok.

KOSZTA Zsófia

A tűzzománctechnikával először fiatalként találkozott a Zebegényi Képzőművészeti Szabadiskolában, 1977 óta készít zománcműveket. A zománcanyag szépsége és tökéletessége azonnal megfogta és elvarázsolta. Óriási kihívás és felelősség a technika időtállósága. Igyneműök örök értékű szimbólumokkal dolgozni, hogy minden nap életünkbe ez a dimenzió is be legyen emelve. 1997-től MAOE-, 2004-től TMT-tag. Rendszeresen részt vesz a kecskeméti Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhely szimpóziumain. 1997, 2003, 2007 – a kecskeméti Nemzetközi Zománcművészeti Alkotótelep nagydíja.

KOVÁCS CS. Erzsébet

2006-ban találkoztam először a tűzzománc titokzatos világával, ami aztán nagyon gyorsan és végérvényesen belopota magát a szívembe, része lett az életemnek. Azt gondolom, hogy aki megismeri a tűzzománc rejtélyeit, változatosságát, szépségét, azt örökre elvarázsolja, rabul ejti ez a sokszínű és különleges technika. A heti szakkörök és a nyári alkotótáborok alkalmával sokféle ágazatát kipróbálhattam a tűzzománcozásnak, de a rekeszzománc fogott meg a legjobban, számonra ez hozta a legtöbb sikereleményt. minden egyes ékszer vagy táblakép elkészítése külön kihívást jelent számonra, ugyanakkor minden kész munka egy nagy meglepetés is.

KŐRÖSI Sándor Zoltán

1948-ban születtem a Nagyvárad melletti Biharban. 1966-an végeztem a budapesti Képző- és Iparművészeti Gimnázium grafika- és díszítőfestő szakán. Tanáram: Gacs Gábor grafikus és Somogyi Gábor tűzzománcműész voltak. Dolgoztam reklámgrafikusként, formatervezőként, majd díszműüvegesként a Mátyás-templom és az ország több temploma üvegablakainak restaurálásánál. A budapesti Földtani Intézet üvegablakainak restaurálását és pótlását irányítottam és felügyeltem. 1972-ben kezdtem meg állami ösztöndíjjal tanulmányaimat a szentpétervári Színház-, Zene- és Filmművészeti Egyetem díszlet-, jelmez- és bábtervező szakán. 1976-ban diplomáztam, diplomamunkámat a budapesti Állami Bábszínházban mutattam be. A debreceni Csokonai Színház mellett vendégtervezőként tevékenykedtem Budapesten és az ország több színházában is. 2007-ben a Pesterzsébeti Tavaszi Tárlaton életmű kiállítással (festmény, tűzzománc, kerámia, díszletterv) szerepeltem, Pesterzsébet Önkormányzatának díját kaptam. 2010 óta vagyok a Székelyudvarhelyi Tűzzománc Alkotóműhely tagja.

MIHÁLY József

Tűzzománcozással 2003 óta foglalkozom, kerestem azzal a kiválóan működő szakkörrel a kapcsolatot, amely Elekes Gyula irányírással sok érdeklődővel megismerte a tűzzománcozásban rejlö lehetőséget. Az alkotás játékát „tiszttító-tűz” követi, amely sokszor csalódást okoz, de minden az újrakezdésre biztat. Órásként célul tűztem ki magamnak az óraszámlapok készítését tűzzománctechnikával. Ma szívesen készíték champlevé módszerrel 925-ös finomságú ezüst felhasználásával zománcékszert. A szín- és formaállandóság útkeresésre ösztönöz.

NAGY Gábor

Születtem 1975 márciusában, Marosvásárhelyen. A Tűzzománcal 2007-ben találkoztam először Elekes Gyula által vezetett szakkör keretein belül. Nem rendelkeztem semmiféle művészeti előképzettséggel, de mégis nagyon közelíneknél éreztem ezt a fém és üveg együttműködéséből létrejött világöt. Amire rájöttem, hogy a tűzzománcnak szigorú keretei vannak, de ezen belül sok minden megenged. És erre az ember csak akkor jön rá, hogy ha dolgozik, illetve játszik e nemes anyaggal!

ORIENT Enikő

Textiltervező művész és zománcműész, 1982-ben diplomázott a Magyar Iparművészeti Főiskolán (ma MOME). Gyári tervezőként, majd vizuális és környezetkultúra szakos középiskolai és főiskolai tanárként dolgozott. A következetesség mellett minden új kifejezési formákat keres. Alkotói világát jeleníti meg az új anyag vagy technika közvetítésével is. Jelentéshordozó motívumok harmonikus rendszerei alkotják kompozíciót. Díjak (válogatás): 1996 – MAOE művészstanári-díj; 1995, 1996, 1997 – Japánban; 2013 – MMA-díj. 2015 óta vesz részt az MBKKE zománcművészeti csoportjának alkotóműhelyein és kiállításain.

OZSVÁTH Imola

Tűzzománc alkotóműhely, péntek este. Sziget, ahol a zsúfolt hétköznapok után elvonul egy alkotó lelkületű csapat, és itt, az égetőkemence melegénél a zománckristályokkal együtt olvad a feszültség, felenged a lélek. Kreatív terápia. Csendes beszélgetések népzenei aláfestéssel... A ki-bekapcsolódó kemence melegében születnek meg az álmok, tárgyiasulnak színek, formák, textúrák képében. És megtörténik a nagy találkozás önmagunkkal. Szembesülés azzal, hogy az álom a valóságban minden más formát ölt, ami tökéletes, az elromolhat, megsemmisülhet az alkotó tűz oltárán, és ami elromlott, az továbbgondolható, a káoszból születhet rend.

PUJA Zsuzsanna

Székelyudvarhelyen élek és dolgozom, öröömötet lelem mindenféle kreatív kézműves foglalkozásban. A tűzzománcal nem épp fiatalon, 2009-ben találkoztam Elekes Gyula tűzzománcművész által vezetett nyári táborban. Az első sutácska próbálkozások után mind jobban és jobban foglalkoztattak ennek a technikának a kihívásai és meglepetései. A tűz, a többszöri égetés minden másmilyenné teszi az elgondolt művet, hozzáad vagy elvesz belőle valamit. Rabul ejtett a tűzzománc varázslatos világa. Táblaképeimen, valamint ékszeréimen többféle technikát is kipróbáltam: a rekesz-, sodrony-, azsúr- és festőzománcot. A heti rendszerességgel tartott foglalkozások mellett alkalmam volt részt venni neves zománcművészek: Bernward Horn, Julia Ares, Páthi Diána és Vincze Zita mesterkurzusain is.

RÁCZ Gábor

1974-ben diplomázott az Iparművészeti Főiskolán, mestere Schrammel Imre volt. Szabadfoglalkozású iparművész, alapvetően festőzománc eljárásokat alkalmaz. 1997-től alapító tagja a Tűzzománcművész Magyar Társaságának. Számos hazai és külföldi kiállítása, tagsága (1989-től) a Creativ-Kreis-International nevű, németországi székhelyű, nemzetközi művészegyesületben (amelynek 1992 óta magyarországi elnöke), hazai tevékenysége, ausztriai és németországi tűzzománckurzusai nemzetközileg is ismertté tették. Rendszeresen tart tűzzománcoktatást Németországban. Egyházművészkként legjellemzőbb munkái a kereszteny szakrális terekbe készült nagyméretű zománcművei.

SELYEM Katalin Júlia

1975-ben születtem Kolozsváron, 1994-ben érettségiztem az Apácai Csere János Elméleti Líceumban. 2004-ben álamvizsgáltam a nagyváradi Képzőművészeti Egyetem restaurálás-konzerválás szakán. Az egyetemi években rendszeresen jártam a grafikai műhelybe, ahol rézmetszeteket készítettem, amit továbbgondolva elkezdtem maratott sárgaréz ékszerrel foglalkozni. 2004-től rendszeresen járok kézműves vásárokba, ahol értékesítem az általam készített ékszeremet. A fém ékszerök készítése a hivatásom és a megélhetési forrásom azóta. 2004 óta többször vettetem részt alkotótá-borokban, a munkáim szerepeltek számos hazai és külföldi kiállításon. 2004-ben nívódíjjal tüntettek ki a Hajdú-böszörményi Nemzetközi Alkotótáborban, 2005-ben felvételt nyertem a Romániai Képzőművész Szövetségébe. 2010-ben a sepsiszentgyörgyi Guzsajas Alapítvány által szervezett kézműves táborban elsajátítottam a tűzzománctechnika alapjait. Ezután megjelentek a tűzzománcékszer a vásáros asztalon, és lassan kimaradt a sárgaréz.

SZÉLYES Emőke

Több mint tíz éve vagyok tagja a Székelyudvarhelyi Tűzzománc Alkotóműhelynek. Ez az alkotási forma azóta szenvédélyemé vált. Ugyanúgy szeretem a rekeszzománc türelmet próbáló aprólékos munkáját, mint a festett zománcban rejő rengeteg lehetőséget, játékosságot. Szeretek kipróbálni számomra új technikákat, úgy ékszereken, mint zománcképen megjeleníteni ősi motívumainkat.

VÉGH Éva

1977-ben Egerben a Tanárképző Főiskolán tanári diplomát szereztem Seres János és Blaskó János növendékeként. 1986-ban másoddiplomáztam a Magyar Képzőművészeti Főiskolán, ahol mestereim Bráda Tibor és Patai László festőművészek voltak. Az alkotás életem szerves részévé vált. Jelenleg alkalmazott grafikusként dolgozom. Alkotásaim megtalálhatók közgyűjteményekben és magángyűjteményekben egyaránt. Évek óta részt veszek nemzetközi és hazai

alkotótáborokban. Így kerültem kapcsolatba Matteo Massagrande nemzetközileg ismert és elismert olasz festőművészsel, akit mesteremnek és barátomnak tekinthetek. Általam alkalmazott technikák: Korábban selyemfestés, tűzzománc: fémre és kerámiára, táblaképek: vászonra, farostra, kartonra, olajjal, akrillal, és vegyes technikák.

ZSUFFA Péter

A Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolában ötvösnek tanultam. Tűzzománcozással 1984 óta foglalkozom, Rácz Gábor tűzzománcművész munkatársaként. Több önálló és csoportos kiállításon vett részt, ezekből a jelentősebbek: Szabadszállás, Solymár, Mindszentkálla, Nemzetközi Tűzzománc Triennálé Budapest (Olof Palme Ház, Műcsarnok), Széphárom Közösségi Tér (Budapest) Marosvásárhely, Székelyudvarhely, Csíkszereda, Szatmárnémeti. Alapító tagja vagyok a KÉSZ-St. Lucas képzőművészeti céhnek 1990 óta. Különböző iskolákban tanítottam tűzzománcozást, és magántanítványaim is vannak. Évek óta tartok rögtönzött tűzzománc-bemutatókat, játékos érem- és jelvénykészítést. Mobilkemencében bárhol megtörténhet a 900 °C-os csoda. Téma és formavilágom a fotórealista graffititechnikával előállított képektől az ősi népművészeti motívumokon át a kortárs technokultúráig terjed.

KURZBIOGRAFIEN

BÁLINT István

Feueremail ist für mich eine späte Liebe, die mir die Möglichkeit gibt, gemeinsam mit dem kreativen Feuer zu schaffen, aber vor allem gibt es mir die Möglichkeit zu spielen: Farben, Formen, Texturen zu kombinieren. Es ist eine Gelegenheit, eine unendliche Anzahl von „Was wäre wenn ...“ auszuprobieren, durch die, wenn der Schöpfer Feuer für würdig hält, ein Traumbild geformt wird

BESSENYEI Valéria

Seit 1986 erweiterte ich meine Kenntnisse im Studio für Bildende Künste in Nyírbátor, dann in der Internationalen Künstlerkolonie für Emailkunst in Kecskemét und an dem Debrecener Symposium für Goldschmied-Email. Ausbildung: 1990 Pädagogische Hochschule in Nyíregyháza, Lehrerdiplom mit den Fächern Mathematik und Zeichnen; 1992 KISZI, Goldschmied-Ausbildung; 2009 Hochschule in Nyíregyháza, Visuelle-Umweltkultur-Lehrer, Master-Studiengang. Seit 1993 bin ich Mitglied in der AKT Gesellschaft für Bildende Künste und seit 1997 der TMT. In den vergangenen Jahren waren meine Werke in mehreren Einzel- und Gruppenausstellungen zu sehen.

CZÓBEL Marianna

Ihr Lebensweg verbindet sich mit Kaposvár. Als Kunstlehrerin interessierte sie sich für die Meisterwerke der byzantinischen Goldschmiedekunst, deshalb lernte sie die Emailkunst in verschiedenen Künstlerkolonien. Der Emailkünstler, József Sisa, brachte ihr die Zellenschmelz-, Drahtemail- und Ajouremail-Technik, Endre Turi, Leiter der Internationalen EmailkunstWerkstatt in Kecskemét, die auf den gewölbten Oberflächen angewendeten Verfahren, Mária Hertay die Werkstattgeheimnisse der Limosiner Emailmalerei bei. Ab den 2000er Jahren hatte sie die Möglichkeit, großformatige Stahlplatten zu emaillieren. Auf diesen verwendet sie auch bekannte und neuere Verfahren und bläst atmungsfeine Schichten auf die Oberfläche. Diese Technik ist immer eine Herausforderung, aber bringt auch eine Überraschung mit sich. Das Feuer und das mehrmalige Brennen tragen zu dem schöpferischen Gedanken bei, und das abgekühlte Werk formuliert auf diese Weise eine neue Einheit, ein höheres Niveau der Metamorphose. Dies bringt den Schöpfer voran,

und die geheimnisvolle Welt des Emails kann vielleicht eine Quelle der Bewunderung auch für den Betrachter sein. In Sándor Márais Worten: „Das wahre Meisterwerk ist nicht so perfekt. Es strahlt nur aus, es erhält auch »nur einen Traum«, das Licht der Sterne, das Ätherische.“ Sie ist Mitglied der TMT und der Berzsenyi Literaturgesellschaft und hat zahlreiche renommierte Auszeichnungen erhalten. 2014 wurde sie in Komitat Somogy mit dem „Prima-Preis“, Kategorie bildende Kunst, ausgezeichnet.

ELEKES Gyula

Meine Emailstudien habe ich in deutschen und spanischen Privatschulen und Werkstätten absolviert. Die Emailkunst lernte ich 1980 kennen, und dieser Prozess des Lernens dauert auch heute noch an. Zwischen 1990 – 2013 wurde ich jedes Jahr an die Symposien für Emailkunst in Kecskemét eingeladen. Zwischen 1990 – 1994 verbrachte ich jedes Jahr einen Monat als Stipendiat in der NZAT in Kecskemét. Um meine Fachkenntnisse zu erhöhen, stellten für mich die Maler Vitus Lőrincz und Endre Turi sowie der Kunsthistoriker Gábor Pap eine große Hilfe dar. Zehn Jahre lang bezog ich ein Stipendium vom Nationalen Kulturfonds. In den Jahren 1992, 1994 und 2001 wurde ich von den Emailkünstlern Hiltrud Blaich und Bernward Horn nach Deutschland, 1995, 1996, 1997, 1999, 2002, 2004 und 2008 von Julia Ares nach Spanien für Studienreisen eingeladen. 2011: TMT- Mitgliedschaft, Pro Cultura Hungarica Preis, NZAT-Preis. 2017: NZAT-Preis, Harghita-Salon-Preis. | 2019: NZAT-Preis. 1990 – 2020 hatte ich mehr als 60 Einzelausstellungen in Europa.

GERGELY Judit

1982: Diplom an der Technischen Universität von Temeswar, Fakultät für Chemieingenieurwesen, Fach für Silikatindustrie. Berufserfahrungen: Grundstoff-Herstellung, verschiedene Anwendungen und technologische Entwicklungen des Emails. 2002: Vorsitzende und fachliche Leiterin im Ungarischen Verein für Emailindustrie, ab 1997 Gründungsmitglied in der TMT. Zehn Jahre lang organisierte und koordinierte sie fachlich die Internationale Werkstatt der TMT in Budapest. Sie hält es für wichtig, Fachwissen zu verbreiten, die berufliche Entwicklung und jede Aktivität zu unterstützen, die die Emailanwendungen durch moderne, hochwertige Ausführungen realisieren, sowohl in der Industrie als auch in einzelnen gewerblichen Kunstwerken. Sie beschäftigt sich ebenfalls mit der Verbreitung der Emailtechniken und dem Unterricht der Emailtechnik.

HERNÁDI Paula

Grafikerin und Emailkünstlerin (Ferenczy-Noémi-Preis), erwarb ihr Diplom an der Pädagogischen Hochschule in Eger (1970) und an der MKF (1977). Seither nimmt sie an dem internationalen künstlerischen Leben teil. Seit 1997 ist sie in der TMT und seit 2001 in der Ungarischen Gesellschaft für Elektrografie Gründungsmitglied, in der letzteren zwischen 2007 – 2014 stellvertretende Vorsitzende. Sie hat mehrere ungarische und internationale Preise erhalten. Sie experimentiert mit den Grenzen der Gattung der Emailarbeiten. Die starren Elemente und Industrieabfälle verwendet sie als Vorlage, transluzent emaillierend gestaltet sie die Oberflächen, aus denen größere Emailarbeiten zusammengebaut werden.

HOLLÓSY Katalin

Studien: Eötvös József Hochschule für Lehrerbildung, Juhász Gyula Pädagogische Hochschule, Institut für Bildungstheorie und Pädagogik an der Hochschule für Angewandte Kunst, Ungarische Universität für Angewandte Kunst, Universität Pécs. Preise an Emailkunst-Ausstellungen in Ungarn und im Ausland (Japan, Slowakei, Russland, USA, Ukraine). Stipendien für internationale Emailkunst-Treffen in Dänemark, Tschechien, Rumänien, Deutschland, Indien, Jugoslawien, Russland. Mit Stipendien des Nationalen Kulturfonds mehrmalige Aufenthalte in der Internationalen Künstlerkolonie für Emailkunst in Kecskemét. Seit Januar 2013 Leiterin der Emailkunst-Werkstatt.

KOSZTA Zsófia

Zum ersten Mal hat sie sich als Jugendliche an der Freien Schule der Schönen Künste in Zebegény mit der Emailtechnik auseinandergesetzt und fertigt seit 1977 Emailarbeiten an. Die Schönheit und Perfektion des Emailmaterials haben sie sofort eingefangen und verzaubert. Eine große Herausforderung und Verantwortung beruhen auf der Langlebigkeit dieser Technologie. Sie versucht mit Symbolen von ewigem Wert zu arbeiten, um diese Dimension in unser tägliches Leben zu heben. Sie ist seit 1997 MAOE- und seit 2004 TMT-Mitglied und nimmt regelmäßig an den Symposien der Internationalen Emailkunstwerkstatt in Kecskemét teil. 1997, 2003, 2007 gewann sie den Hauptpreis der Internationalen Künstlerkolonie für Emailkunst in Kecskemét.

KOVÁCS CS. Erzsébet

Das erste Mal begegnete ich 2006 der mysteriösen Welt des Feueremails, die sich dann schnell und endgültig in mein Herz stahl und Teil meines Lebens wurde. Ich denke, wer die Geheimnisse, die Vielfalt und die Schönheit des Feueremails kennt, wird für immer verzaubert sein, fasziniert von dieser vielfältigen und besonderen Technik. Während der wöchentlichen Beschäftigungen und Sommerlager konnte ich viele verschiedene Bereiche des Feueremails ausprobieren, aber der Zellenschmelz hat mich am meisten erfasst, er hat mir den größten Erfolg gebracht. Jedes Schmuckstück oder jedes Plattenbild, was hergestellt wird, ist eine besondere Herausforderung für mich, aber jede fertige Arbeit ist auch eine große Überraschung.

KŐRÖSI Sándor Zoltán

Ich bin 1948 in Bihar bei Großwardein/Partium geboren worden. Nach dem Abschluss des Faches für Grafik und dekorative Malerei des Budapest Gymnasiums für Bildende und Angewandte Kunst – meine Lehrer waren der Grafiker Gábor Gacs und der Emailkünstler Gábor Somogyi – (1966) arbeitete als Werbegrafiker, Designer und dann als dekorativer Glasmacher bei der Restaurierung der Glasfenster der Matthias-Kirche in Budapest und mehrerer Kirchen des Landes. Ich leitete und überwachte die Restaurierung und den Austausch der Glasfenster des Geologischen Instituts Budapest. 1972 begann ich mein Studium mit einem staatlichen Stipendium an der Universität für Theater, Musik und Film in St. Petersburg mit den Schwerpunkten Bühnenbild-, Kostüm- und Puppentheater. Ich schloss mein Studium 1976 ab und präsentierte meine Diplomarbeit am Staatlichen Puppentheater in Budapest. Neben dem Csokonai-Theater in Debrecen arbeitete ich als Gastdesigner in Budapest und in mehreren Theatern des Landes. 2007 nahm ich am Frühlingssalon in Pester Elisabethdorf mit einer Lebenswerk-Ausstellung (Malerei, Email, Keramik, Bühnenbild) teil und erhielt die Auszeichnung der Selbstverwaltung. Ich bin seit 2010 Mitglied der Feueremailwerkstatt in Odorhellen

MIHÁLY József

Ich beschäftige mich seit 2003 mit Feuermaillierung und habe den Kontakt zum exzellenten Arbeitskreis gesucht, der vielen Interessierten unter Anleitung von Gyula Elekes die Möglichkeiten der Feuermaillierung näherbringt. Dem Spiel der schöpferischen Arbeit folgt ein „reinigendes Feuer“, das oft enttäuschend ist, aber immer einen Neuanfang fördert. Als Uhrmacher habe ich mir zum Ziel gesetzt, Zifferblätter mit Emailtechnik herzustellen. Heute fertige ich gerne Emailleschmuck aus 925er Silber nach der Champlevé-Methode. Die Konstanz von Farbe und Form ermutigt mich, nach dem eigenen Weg zu suchen.

NAGY Gábor

Ich wurde im März 1975 in Neumarkt am Mieresch geboren und habe das Feueremail 2007 im Rahmen des von Gyula Elekes geleiteten Fachzirkels kennengelernt. Ich hatte keinen künstlerischen Hintergrund, fühlte mich aber dennoch sehr nah an dieser Welt, die durch die Zusammenarbeit von Metall und Glas geschaffen wird. Was mir klargeworden ist, dass Feueremail einen strengen Rahmen hat, aber innerhalb dessen erlaubt es viele Dinge. Und das merkt man nur, wenn man mit diesem edlen Material arbeitet oder spielt!

ORIENT Enikő

Sie ist Textildesignerin und Emailkünstlerin. 1982 erfolgte der Abschluss an der Ungarischen Hochschule für Angewandte Kunst (heute MOME). Sie arbeitete als Fabrikdesignerin und dann als Gymnasial- und Hochschullehrerin für visuelle Kultur und Umweltkultur. Neben der Konsistenz sucht sie stets nach neuen Ausdrucksformen. Sie gestaltet auch ihre kreative Welt durch die Übertragung von neuem Material oder neuer Technologie. Ihre Kompositionen bestehen aus harmonischen Systemen bedeutungstragender Motive. Auszeichnungen (Auswahl): 1996 – MAOE Künstlerprofessor-Preis; 1995, 1996, 1997 – Preise in Japan; 2013 – MMA-Preis. Seit 2015 nimmt sie an den Emailkunstwerkstätten und Ausstellungen unserer Emailgruppe teil.

OZSVÁTH Imola

Feueremailwerkstatt, Freitagabend. Eine Insel, auf der sich nach den überfüllten Wochentagen ein kreativ-temperamentvolles Team zurückzieht, und hier, bei der Hitze des Ofens schmilzt die Spannung zusammen mit den Emailkristallen und taut die Seele auf. Kreative Therapie. Leise Gespräche mit volksmusikalischem Hintergrund ... Träume entstehen in der Wärme des ein- und ausgeschalteten Ofens, sie werden in Form von Farben, Formen und Texturen objektiviert. Und die große Begegnung mit uns selbst passiert. Konfrontiert mit der Tatsache, dass der Traum in der Realität immer eine andere Form annimmt, was perfekt ist, kann zerstört, auf dem Altar des schöpfenden Feuers vernichtet werden, und was gebrochen wurde, kann weiter durchdacht werden, kann als Ordnung aus dem Chaos geboren werden.

PUJA Zsuzsanna

Ich lebe und arbeite in Odorhellen und genieße alle Arten von kreativem Handwerk. Ich habe das Feueremail nicht gerade jung, im Sommerlager 2009, unter der Leitung des Emailkünstlers Gyula Elekes kennengelernt. Nach den ersten tölpelhaften Versuchen beschäftigte ich mich immer mehr mit den Herausforderungen und Überraschungen dieser Technik. Feuer und das wiederholte Brennen machen das geplante Werk immer anders, fügen etwas hinzu oder nehmen es weg. Ich war fasziniert von der magischen Welt des Feueremails. Ich habe auch verschiedene Techniken an meinen Plattenbildern und Schmuckstücken ausprobiert: Zellschmelz, Drahtemail, Ajouremail und Emailmalerei. Neben den wöchentlichen Kursen erhielt ich ebenso die Möglichkeit, Meisterkurse renommierter Emailkünstler zu besuchen: Bernward Horn, Julia Ares, Diána Páthi und Zita Vincze.

RÁCZ Gábor

Das Studium in Budapest beendete er 1974 mit dem Diplom an der Hochschule für Angewandte Kunst. Sein Meister war Imre Schrammel. Seither arbeitet er als freischaffender Künstler. Seit 1997 TMT-Gründungsmitglied. Durch seine zahlreichen Ausstellungen im In- und Ausland, seine Mitgliedschaft im Creativ-Kreis-International seit 1989 (seit 1992 Vorsitzender in Ungarn), seine Werkwochen seit 1997 im Stift Geras im Rahmen der Kunstkursakademie und sein Schaffen in seiner Heimat hat er sich auch international bekannt gemacht. Regelmäßig erteilt er Emailkunst-Unterricht

in Deutschland. Er verwendet grundsätzlich Maleremail-Verfahren. Als Kirchenkünstler fertigt er großformatige Emailarbeiten in christlichen heiligen Räumen an.

SELYEM Katalin Júlia

Ich bin 1975 in Klausenburg geboren worden und legte die Abiturprüfung 1994 am Apácai-Csere-János Theoretischen Lyzeum ab. 2004 bestand ich das Staatsexamen an der Universität Großwardein im Fach Restaurierung-Konservierung. Während meiner Studienzeit ging ich regelmäßig in die Grafikwerkstatt, wo ich Kupferstiche anfertigte, über die ich nachdachte. Ich begann, mich mit geätztem Messingschmuck zu beschäftigen. Seit 2004 besuche ich regelmäßig Handwerkermessen, auf denen ich die von mir angefertigten Schmuckstücke verkaufe. Die Herstellung von Metallschmuck ist seitdem mein Beruf und eine Quelle des Lebensunterhalts. Ich habe seit 2004 mehrmals an Kreativwerkstätten und Sommerlagern teilgenommen. Meine Arbeiten wurden in vielen in- und ausländischen Ausstellungen gezeigt. 2004 wurde ich im Internationalen Sommerlager in Hajdúböszörmény mit einem Niveau-Preis ausgezeichnet, 2005 trat ich in den Verband rumänischer bildender Künstler ein. 2010 erlernte ich die Grundlagen der Feueremailtechnik im von der Guzsajas-Stiftung organisierten Handwerkslager in Sankt Georgen. Dann erschien der Feueremailschnuck auf meinem Messestisch, und das Messing fiel langsam heraus.

SZÉYES Emőke

Ich bin seit mehr als zehn Jahren Mitglied der Feueremailwerkstatt in Odorhellen. Diese Form der Schöpfung ist seitdem meine Leidenschaft geworden. Ich mag die sorgfältige Arbeit des Zellschmelzes, die mich zwingt, geduldig zu sein, sowie die vielen Möglichkeiten und Verspieltheiten, die der Emailmalerei innewohnen. Ich probiere gern für mich neue Techniken aus, um unsere uralten Motive sowohl auf Schmuck als auch auf Emailbildern zu zeigen.

VÉGH Éva

Mein Kunstmalerdiplom erwarb ich 1977 an der Pädagogischen Hochschule in Eger als Schüler von János Seres und János Blaskó, 1986 das zweite Diplom an der MKF, wo meine Meister die Maler Tibor Bráda und László Patai waren. Die schöpferische Arbeit wurde ein organischer Bestandteil meines Lebens. Zurzeit bin ich als Gewerbekünstlerin tätig. Meine Werke sind sowohl in öffentlichen als auch in privaten Sammlungen zu finden. Seit Jahren nehme ich an internationalen und heimischen Kunstlagern teil. Auf diese Weise kam ich in Kontakt mit dem international bekannten und anerkannten italienischen Maler, Matteo Massagrande, den ich als meinen Meister und Freund betrachten kann. Techniken, die ich verwende: früher Seidenmalerei, heute Email auf Metall und Keramik; Bilder: Öl und Acryl auf Leinwand, Holzfaserplatte, Karton sowie Mischtechnik.

ZSUFFA Péter

Ich habe eine Goldschmied-Ausbildung in der KISZI abgeschlossen. Seit 1984 beschäftigt ich mich mit dem Email und bin Mitarbeiter des Emailkünstlers Gábor Rácz. Ich hatte mehrere Einzel- und Gruppenausstellungen (in Budapest, Szabadszállás, Solymár, Mindszentkálla und an der Internationalen Email-Triennale in Budapest, im Olof Palme Haus). In verschiedenen Schulen unterrichtete ich Email und hatte auch Privatschüler. Seit Jahren präsentiere ich improvisierte Emailarbeiten und zeige eine spielerische Anfertigung von Münzen und Abzeichen. Durch meinen tragbaren Ofen kann überall bei 900 °C ein Wunder geschehen. Von Bildern, hergestellt in fotorealistischer Graffiti-Technik, über die alten Volkskunstmotive bis zur Formwelt der modernen Techno-Kultur erstellte ich vieles in Email.

TALÁLKÖZÁS A ZOMÁNCMŰVÉSZETBEN

A Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület kiállítássorozata 2020

2020. július 2–11.

TÁR-LAK Szalon, Esztergom

2020. július 16. – augusztus 14.

Erdei Éva Galéria, Budapest

2020. augusztus 25. – szeptember 17.

Incze László Céhtörténeti Múzeum, Kézdivásárhely

2020. szeptember 14. – november 15.

Martineum Felnőttképző Akadémia, Szombathely – Ars Sacra Fesztivál

2020. október 9–31.

Székelyudvarhelyi Művelődési Ház

ZUSAMMENTREFFEN IN DER EMAILKUNST

Ausstellungsreihe des Kulturvereins Freundeskreis Murgebiet 2020

02. 07. – 11. 07. 2020

TÁR-LAK-Salon, Gran

16. 07. – 14. 08. 2020

Erdei-Éva-Galerie, Budapest

25. 08. – 17. 09. 2020

Incze-László-Gildegeschichtemuseum, Szekler-Neumarkt

14. 09. – 15. 11. 2020

Martineum Akademie für Erwachsenenbildung, Steinamanger – Ars Sacra Festival

09. 10. – 31. 10. 2020

Kulturhaus Odorhellen

Rövidítések / Abkürzungen

KISZI	Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola / Fachmittelschule für Bildende und Angewandte Kunst
MAOE	Magyar Alkotóművész Országos Egyesülete / Landesverein Ungarischer Künstler
MBKKE	Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület / Kulturverein Freundeskreis Murgebiet
MKF	Magyar Képzőművészeti Főiskola / Ungarische Hochschule für Bildende Künste
MMA	Magyar Művészeti Akadémia / Ungarische Akademie der Künste
MOME	Moholy-Nagy Művészeti Egyetem / Moholy-Nagy Universität für Kunsthandwerk und Gestaltung
NZAT	Nemzetközi Zománcművészeti Alkotótelep / Internationale Künstlerkolonie für Emailkunst
TMT	Tűzzománcművész Magyar Társasága / Gesellschaft Ungarischer Emailkünstler

A KIÁLLÍTÁSSOROZAT RÉSZTVEVŐI / TEILNEHMER DER AUSSTELLUNGSREIHE

BÁLINT István	535600 Székelyudvarhely, Kiss Gergely u. 27/10. +40 745 684370 balist966@gmail.com
BESSENYEI Valéria	4030 Debrecen, Kiss Áron u. 53. +36 52 414439 besevali@gmail.com
CZÓBEL Marianna	7400 Kaposvár, Ezredév u. 1. +36 82 318900 czobelmarianna@gmail.com
ELEKES Gyula	RO-535600 Székelyudvarhely, Cipészek u. 2/19. +40 723 205320 gyulaelekes60@gmail.com
GERGELY Judit	1095 Budapest, Soroksári út 42. I. em. 7. +36 1 2181827, +36 20 9440910 gergely.judit@gmail.com
HERNÁDI Paula	2081 Piliscsaba, Ferenc forrás útja 23. +36 30 3029877 paula.hernadi@gmail.com
HOLLÓSY Katalin	6000 Kecskemét, Fráter György utca 7. + 36 76 613192, +36 30 4805202 1hollosykatalin@gmail.com
KOSZTA Zsófia	+36 20 4946 345 kombi582777@t-online.hu
KOVÁCS CS. Erzsébet	535600 Székelyudvarhely, Kisköved u. 11/7. +40 742 139737 csikierzsike62@gmail.com
KŐRÖSI Sándor Zoltán	530241 Csíkszereda, Taplóca u. 84. +40 739 894069 ks.csoma@gmail.com
MIHÁLY József	535600 Székelyudvarhely, Szabók u. 26/3. +40 745 323883
NAGY Gábor	535600 Székelyudvarhely, Rózsa u. 16A. 40 744 756 632 gabonagy@yahoo.com
ORIENT Enikő	1124 Budapest, Bürök u. 8–10. +36 70 226 8039, eniko.orient@gmail.com
OZSVÁTH Imola	535600 Székelyudvarhely, Kiss Gergely u. 27/10. +40 740670568 ozsvathimola@gmail.com
PUJA Zsuzsanna	535600 Székelyudvarhely, Céhek u. 12/9. + 40 745 354671 pujazsuzsanna@gmail.com

RÁCZ Gábor	1037 Budapest, Csillaghegyi u. 9. +36 1 2506860, +36 70 3404370 gabor@gaborracz.com
SELYEM Katalin Júlia	527037 Zalán 133 sz. + 36 742 224430 selyemkatalinjulia@gmail.com
SZÉLYES Emőke	535600 Székelyudvarhely, Szent János u. 104. 00 40 744 960 081 szelyes.emoke@gmail.com
VÉGH Éva	2510 Dorog, Bécsi u. 80. +36 33 440274, +36 30 9916181 evedesign.hu@gmail.com
ZSUFFA Péter	1011 Budapest, Hunyadi J. u. 3. 3. em. 6. +36 30 3178891 zs-ufo@vipmail.hu

Kiállításmegnyitó az Erdei Éva Galéria kertjében / Ausstellungseröffnung im Garten der Erdei-Éva-Galerie

KOSZTA ZSÓFIA

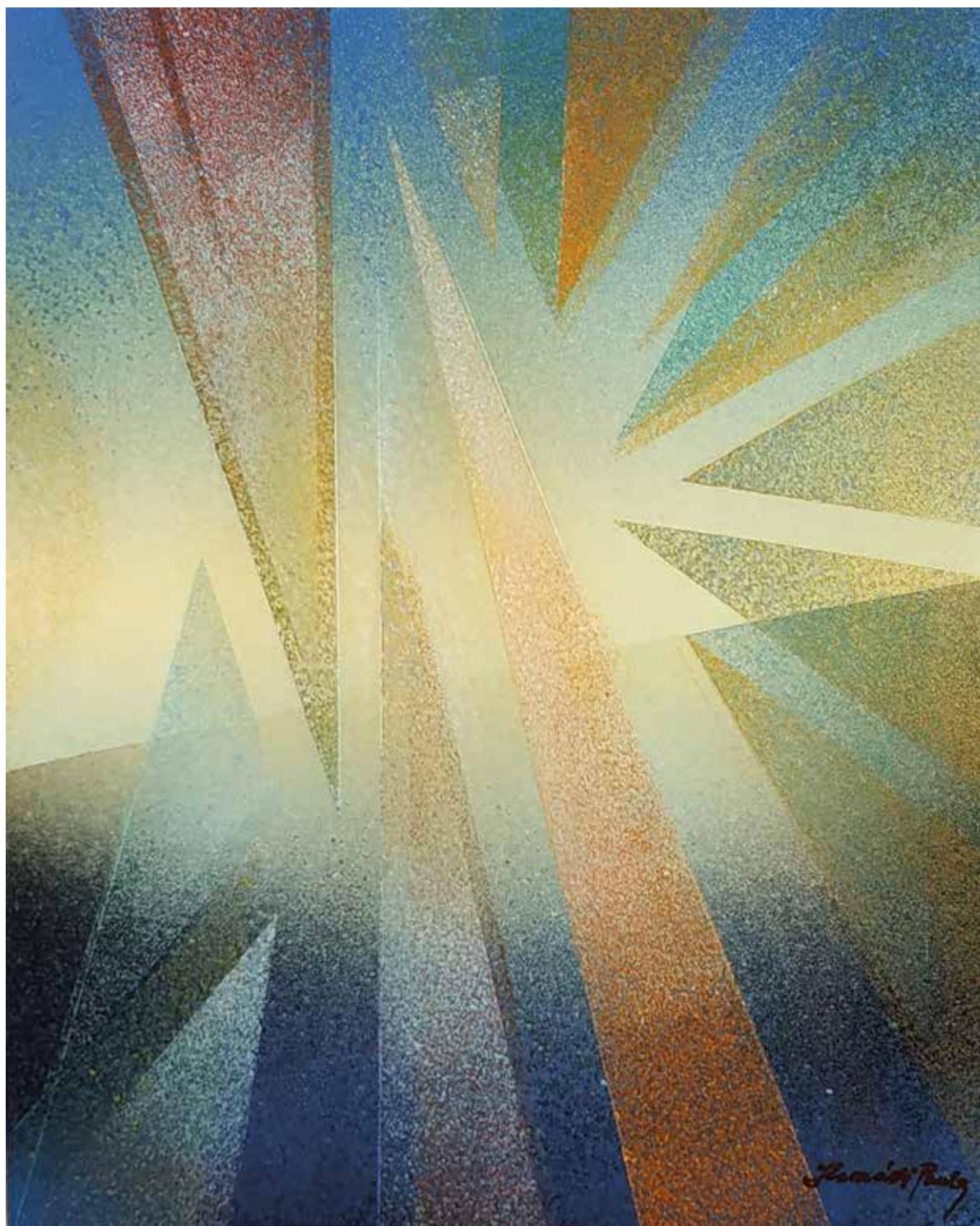
Harcok által újraszületik a fény / Das Licht wird durch Kämpfe wiedergeboren 55 x 40 cm 2020

ELEKES GYULA

Papírhajó / Papierboot 51 x 35 cm 2019

HERNÁDI PAULA

Neowise üstökös / Komet Neovise 50 x 40 cm 2020

OZSVÁTH IMOLA

Kerek a világ / Die runde Welt 20 × 15 cm 2019

GERGELY JUDIT

Relief 40 x 40 cm 2020

SELYEM KATALIN JÚLIA

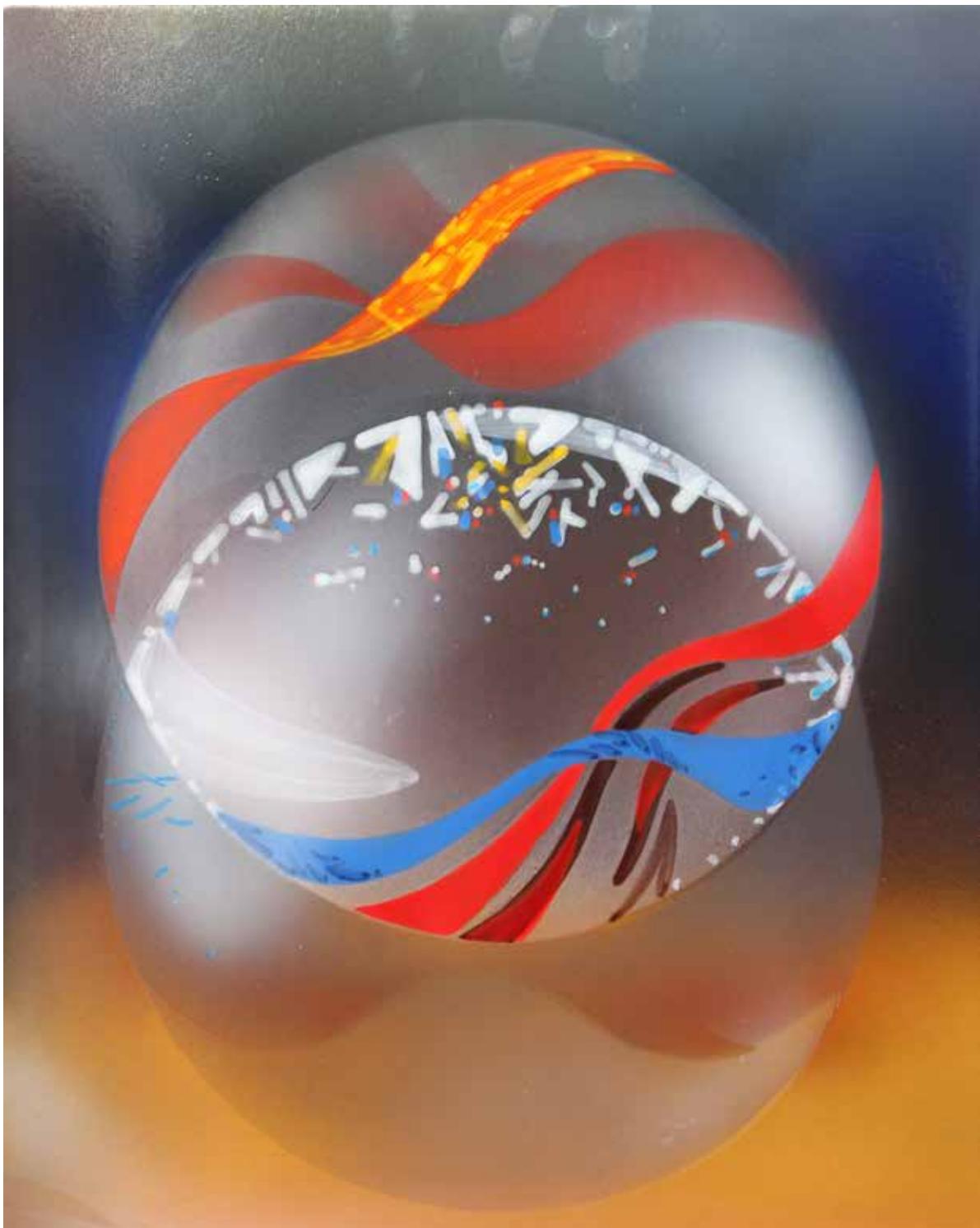
Kompozíció I. / Komposition I. 12 x 12 cm 2012

ZSUFFA PÉTER

Badacsony 40 × 65 cm 2020

RÁCZ GÁBOR

A kommunizmus kísértete járja át ismét a világot / Der Geist des Kommunismus dringt wieder
in die Welt hinein 70 x 55 cm 2020

BESENYEI VALÉRIA

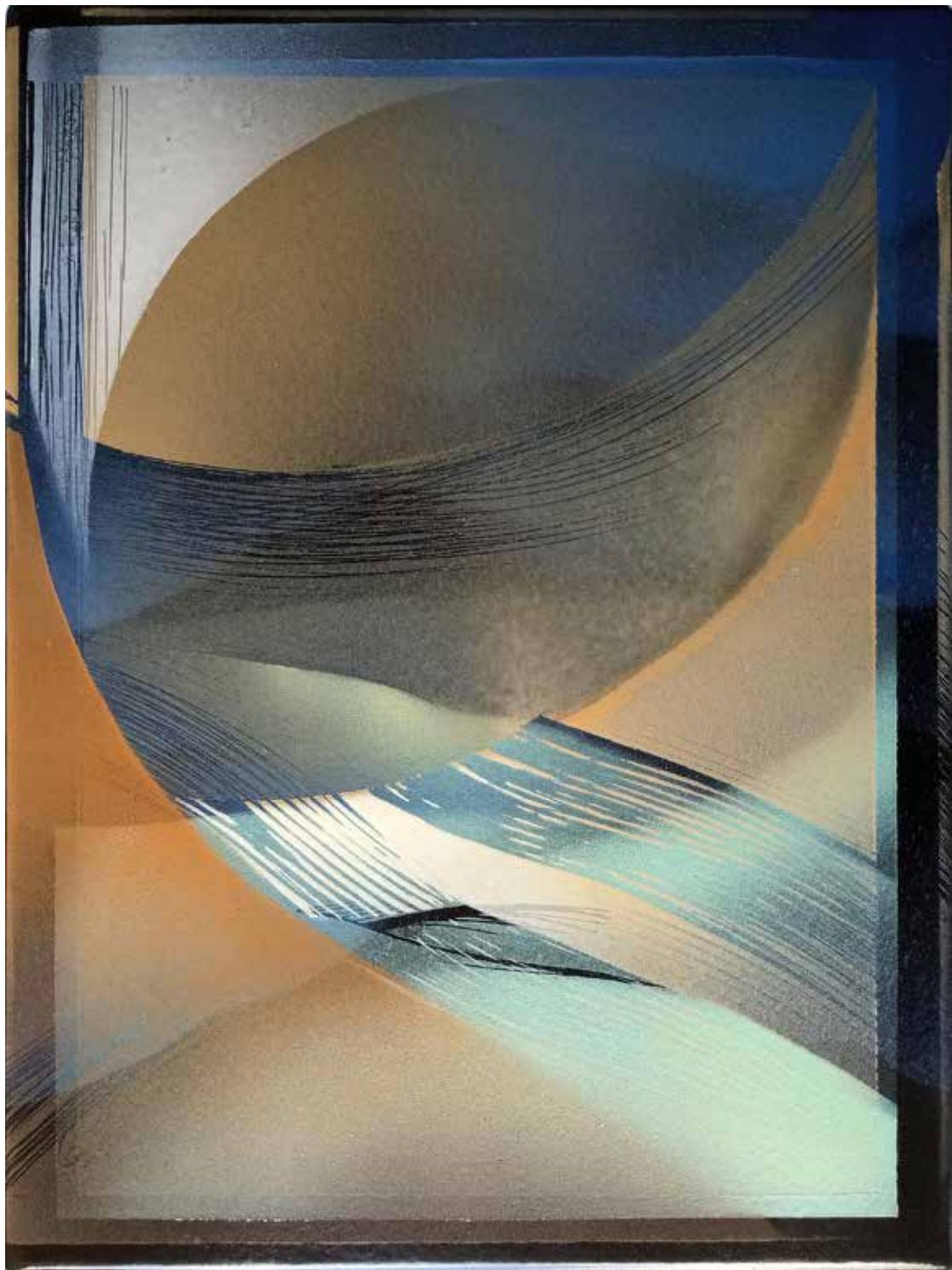
Zarándoklás önmagunkhoz / Pilgerfahrt zu uns selbst 80 x 80 cm 2020

KŐRÖSI SÁNDOR ZOLTÁN

Macskacsiga / Katzenschnecke 15 x 10 cm 2019

ORIENT ENIKŐ

Szárnyalás / Das Schwingen 40 x 30 cm 2020

CZÓBEL MARIANNA

Amikor a holdfény a vízre csap / Wenn das Mondlicht auf das Wasser trifft 59 x 80 cm 2020

VÉGH ÉVA

Tükörzödés / Spiegelung 70 × 50 cm 2020

HOLLÓSY KATALIN

Lapidárium II. / Lapidarium II. 40 x 40 cm 2020

KOVÁCS CS. ERZSÉBET

Csodaszarvas / Wunderhirsch 20 x 30 cm 2015

PUJA ZSUZSANNA

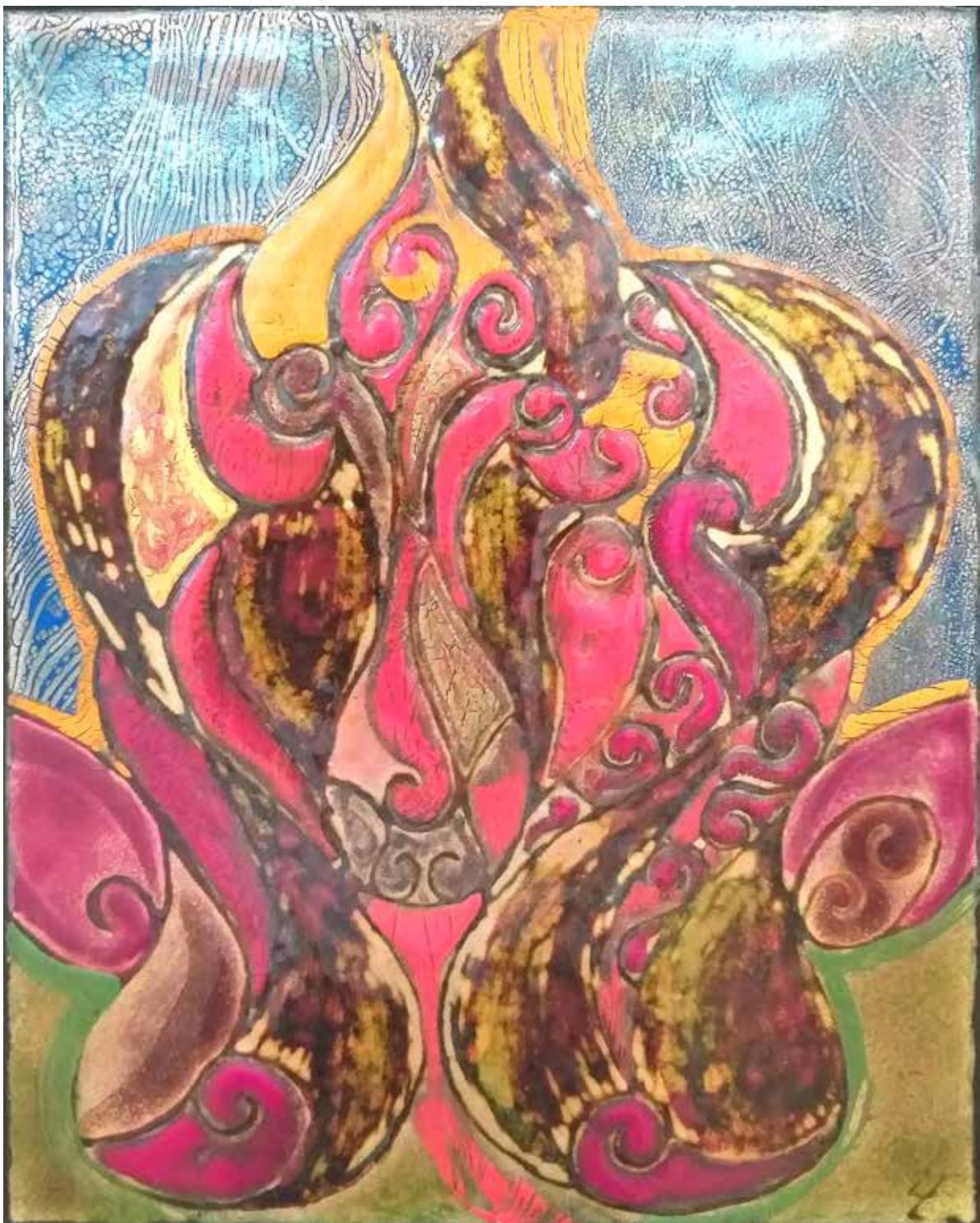
Madár / Vogel 10 x 15 cm 2015

NAGY GÁBOR

Regélő / Legendeerzähler 15 x 10 cm 2015

SZÉLYES EMŐKE

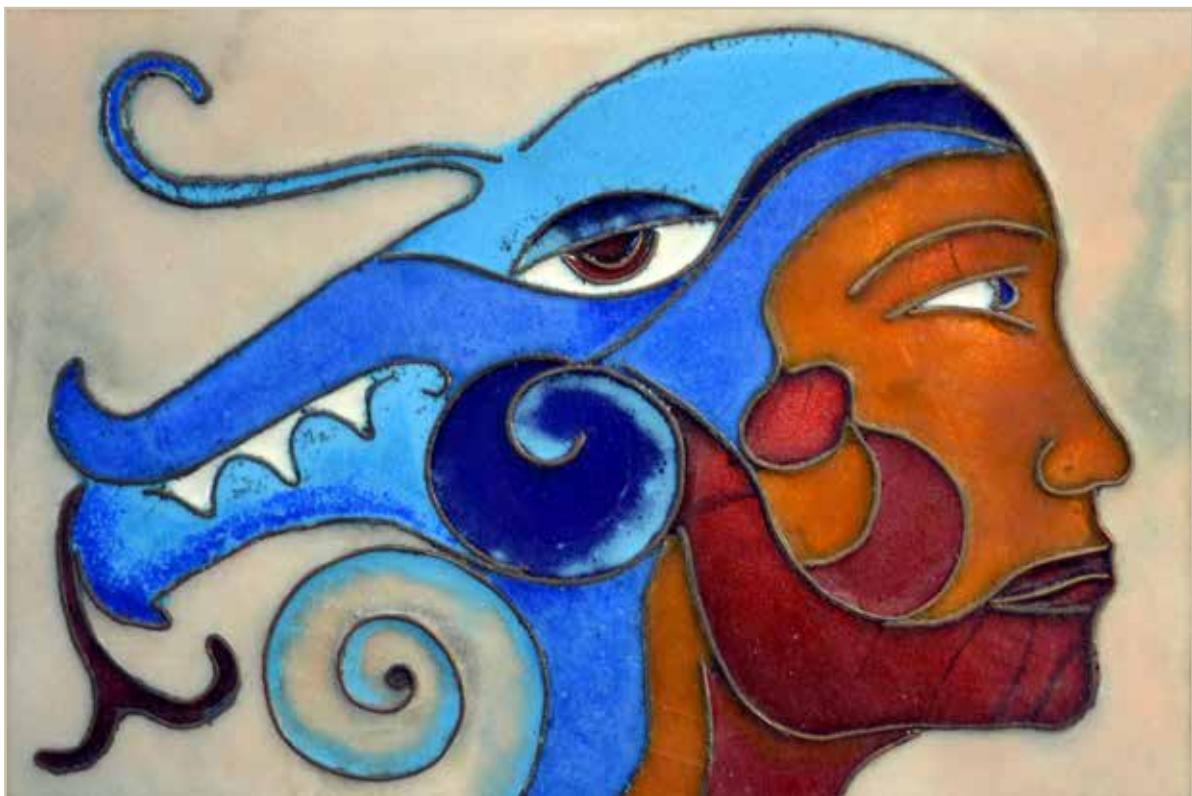
Tűz / Feuer 25 x 20 cm 2019

MIHÁLY JÓZSEF

Zománcozott ezüstékszerek / Emailierter Silberschmuck 2,4 x 1,8; 1,6 x 1,2 cm 2020

BÁLINT ISTVÁN

Önarckép / Selbstbildnis 10 x 15 cm 2017

Támogatók / Sponsoren

Nemzeti Kulturális Alap – www.nka.hu
Magyar Képzőművészeti és Iparművészeti Társaságok Szövetsége

Találkozás a zománcművészetben. A Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület kiállítássorozata 2020
Zusammentreffen in der Emailkunst. Ausstellungsreihe des Kulturvereins Freundeskreis Murgebiet 2020

Szerkesztette és tervezte / Herausgeber, Entwurf
Ruda Gábor

Német fordítás / Deutsche Übersetzung
Ruda Gábor

Német nyelvi lektor / Lektorin deutscher Texte
Susanne Hofssäss-Kusche

Borítóterv, nyomdai előkészítés / Umschlagentwurf, Druckvorbereitung
Szőcs Beáta

Borítókép / Umschlagbild
Rácz Gábor

Nyomdai kivitelezés / Druckarbeiten
Spori Print Vincze Kft., Esztergom

Példányszám / Auflage
500

Kiadó / Verlag
Muravidék Baráti Kör Kulturális Egyesület (MBKKE)
2085 Pilisvörösvár, Szt. János u. 8.,
e-mail: muravidek@freemail.hu
www.muravidek.eu

I ISBN 978-615-5750-89-2
ISBN 978-615-5750-90-8 (online, PDF)
Kereskedelmi forgalomba nem kerül

